

Concordia: Piata fortei de munca din România ramâne inflexibila; doar 3% dintre contractele de munca sunt part-time

Piata fortei de munca din România ramâne inflexibila, în condițiile în care doar 3% dintre contractele de munca sunt cu timp partial, iar regimul fiscal schimbat anul trecut nu a ajutat flexibilizarea, arata un studiu referitor la piata muncii din România, prezentat, marti, într-o conferinta de presa, de Confederatia Patronala Concordia, în parteneriat cu KPMG România.

În ceea ce priveste rata de emigrare, datele centralizate în analiza de specialitate releva faptul ca, desi aceasta a stagnat în contextul pandemiei, atât numărul, cât si nivelul de calificare al imigrantilor nu reuseste sa acopere scaderea prin emigrare, soldul migratiei internationale în anul 2021, fiind negativ, respectiv de minus 16.100 de persoane.

În topul regiunilor de origine a emigrantilor definitivi se înregistreaza zonele cu cele mai mari salarii din România. În acelasi timp, cei aproximativ 240.000 de lucratori din afara Uniunii Europene (UE) veniti în România în perioada 2017-2022 ar putea popula un oras de dimensiunea Ploiestiului, însa cu o populatie eminamente necalificata sau slab calificata, sustin realizatorii studiului.

Conform documentului, piata fortei de munca din România ramâne inflexibila, în condițiile în care doar 3% dintre contractele de munca sunt cu timp partial, iar regimul fiscal schimbat anul trecut nu a ajutat flexibilizarea.

"Pe de-o parte, acest lucru înseamna mai multa stabilitate pentru cei cu contract de munca full time, pe de alta, din rândul populatiei inactive (unde sunt mai multe femei), a somerilor, a pensionarilor, a tinerilor NEETs, care poate nu stiu de ce anume sa se apuce, putem integra mai mult sub formule mai flexibile, fie ca vorbim de alte contracte de munca atipice nereglementate în România. Totodata, exista o tendinta de crestere pentru self-employed - pentru care, spre deosebire de angajatii cu norma partiala, trebuie sa fie gândite mecanisme de protectie sociala", noteaza sursa citata.

La sfârșitul anului 2021, se înregistrau 2.412.290 de persoane aflate în întreținerea altor persoane sau a statului ori care se întrețin din alte venituri (chirii, dobânzi etc.), precum si cel al persoanelor casnice, echivalentul a aproximativ 21,9% din totalul populatiei inactive din România.

Raportat la perioada analizata, România se regasea în grupul de sase state membre din UE 27 care înregistrau simultan atât spor natural, cât si sold migrator negativ, alaturi de Croatia, Grecia, Italia, Letonia si Slovacia. Pentru întreaga perioada 2011-2021, la nivel national, declinul natural a depasit 1,1 milioane de locuitori.

La finalul anului 2021, unei persoane ocupate îi reveneau 1,46 persoane inactive plus someri, în scadere fata de nivelul anului 2020, când raportul era de 1 la 1,51. Studiul releva faptul ca aceasta scadere continua si pe parcursul anului 2022, atât în mediul urban, cât si în rural.

Datele prezentate marti evidentiaza faptul ca ponderea populatiei cu nivel mediu de educatie este în crestere, de la 37,1% în 2011 la 43,5% în 2021. La fel se întâmpla si în cazul populatiei cu nivel superior de pregatire (de la 12,9% în 2011 la 16% în 2021), însa "30% dintre acestia se pierd la angajare".

De asemenea, rata de angajare în grupa de vârsta 20-34 de ani care au absolvit cu 1-3 ani înainte este de doar 70%, a treia cea mai scazuta din UE. În acelasi timp, evolutia ratei supra-calificarii releva o tendinta de crestere a proportiei lucratorilor cu studii superioare ocupati în locuri de munca ce nu necesita un grad de educatie de nivel tertiar (2012-2020).

Pe segmentul salarizării, studiul KPMG și Concordia arată ca cel mai bine plătit angajat din România este barbat, lucrează într-o companie privată cu capital străin din sectorul IT&C, în timp ce la polul opus se află un salariat din domeniul HoReCa, din Teleorman.

În acest context, cele mai ridicate valori ale câștigului salarial mediu lunar se înregistrează în companiile majoritar private și în companiile cu proprietate integral străină, fiind în medie cu 47%, respectiv 35% mai mari decât media la nivel național.

Sectorul ITC a înregistrat cele mai mari creșteri de cost cu forța de muncă: 11.208 lei/lună, cu 93,2% mai mare față de costul mediu lunar pe economie (2021).

La nivel regional, un salariat câștigă, în medie, cu 40% mai mult față de media națională dacă este angajat în regiunea București-Ilfov. Pe de altă parte, cel mai scăzut nivel salarial s-a înregistrat în Teleorman, cu 24,5% mai puțin decât câștigul mediu de la nivel național.

"Pentru a fi absorbite, creșterile de costuri cu forța de muncă ar trebui însoțite, cel puțin parțial, de creșterea productivității. Deși cu o creștere accentuată în medie, sub lupă, creșterea productivității este concentrată într-un singur sector - tranzacții imobiliare. Productivitatea muncii din România nu ține, în fapt, pasul cu creșterea costului pe muncă. În același timp, impozitarea muncii rămâne a treia cea mai mare din UE. O investiție profitabilă a acestor contribuții peste medie ar fi un sistem de educație care să scoată absolvenții angajabili, ar fi un câștig pentru toată lumea. Fără forța de muncă, în acest ritm, advers pe toate planurile, România își va atinge repede limita creșterii economice. În timp ce automatizarea/digitalizarea va umple unele goluri, se vor crea altele pentru cerere de noi specializări. La fel cum se vor crea goluri tot mai mari în sistemele de asigurări sociale. Dezideratul ar fi să nu avem niciun absolvent fără experiența practică efectuată în primul an după absolvire, iar asta va însemna inclusiv o reasezare regională și contracte de muncă mai flexibile", susțin realizatorii cercetării.

Aceștia consideră, în același timp, că "avem nevoie (și) de lucrători din afara UE", deoarece "resursele interne raportate la emigratia care va continua nemijlocit, nu vor putea compensa deficitul actual".

"Pe lângă simplificarea și digitalizarea proceselor pentru încadrarea lor în muncă în România, avem nevoie și de lucrători străini calificați. Politici și măsuri relevante pot fi conturate doar dacă vom completa această radiografie cu o mai mare granularitate și o componentă calitativă. Nu putem spera la o creștere economică solidă pe termen mediu fără o dezbateră consistentă despre cum creștem productivitatea muncii și cum impozităm munca", se menționează în document.

În perioada analizată, România se află pe locul 2 în UE 27 în ceea ce privește soldul pozitiv al locurilor de muncă înființate vs desființate, diferența netă fiind de peste 140.000 de noi locuri de muncă înființate.

Studiul "Analiza Pieteii Muncii în România" a fost realizat de KPMG România pentru Concordia în cadrul proiectului "Consolidarea Dialogului Social în România", implementat de Confederația Patronală Concordia, în parteneriat cu NHO - Confederația Patronală din Norvegia. Proiectul este sprijinit de Norvegia prin Granturile Norvegiene 2014-2021, în cadrul Programului "Dialog Social - Muncă Decentă".

Analiza urmărește o serie de indicatori esențiali privind piața muncii la nivel național și în profil teritorial, grupată în jurul unor arii tematice, precum: tendințe demografice cu impact în piața muncii, oferta și cererea de forță de muncă, prezentarea unor repere privind atât deficitul de forță de muncă, cât și salarizarea din România.

Confederația Patronală Concordia (CPC) este confederația patronală reprezentativă pentru mediul de afaceri, ce

reunește 16 industrii-cheie pentru economia românească, peste 2.200 de companii cu mai mult de 330.000 de angajați, care au o contribuție totală de 26% din PIB.

Concordia este singura organizație parte a BusinessEurope, a Organizației Internaționale a Angajatorilor (IOE) și al Business at OECD (BIAC), precum și partener legitim în toate dezbaterile publice de la nivelul Guvernului, Parlamentului și ale structurilor de decizie din teritoriu.